

Sygn. akt VIII C 1314/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko R. K.

o zapłatę 15.436,13 zł

1. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 15.436,13 zł (piętnaście tysięcy czterysta trzydzieści sześć złotych trzynaście groszy) wraz z odsetkami:

a. umownymi od kwoty 8.584,46 zł (osiem tysięcy pięćset osiemdziesiąt cztery złote czterdzieści sześć groszy) od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,

b. ustawowymi od kwoty 6.191,67 zł (sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt siedem groszy) od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;

1. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

2. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 3.189 zł (trzy tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII C 1314/15

UZASADNIENIE

W dniu 29 stycznia 2015 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu R. K. powództwo o zapłatę kwoty 15.436,13 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 8.584,46 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 6.851,67 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej z pierwotnym wierzycielem (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K. umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 12 czerwca 2009 roku. Umowa ta została wypowiedziana przez pierwotnego wierzyciela z uwagi na rażące naruszenie jej postanowień przez pozwanego, w części dotyczącej warunków spłaty. W dniu 19 lipca 2013

roku powód zawarł z pierwotnym wierzycielem umowę cesji, na mocy której przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu powyższej umowy. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: 8.584,46 zł z tytułu niespłaconego kapitału, 3.796,64 zł z tytułu odsetek karnych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela, 236,98 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 147,19 zł z tytułu opłat windykacyjnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 16,44 zł z tytułu pozostałych kosztów naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 660 zł z tytułu kosztów zastępstwa prawnego zasądzonych na rzecz poprzedniego wierzyciela oraz 1.994,42 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 20 lipca 2013 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. Pomimo wezwania do zapłaty, pozwany nie uiścił powyższych kwot. **(pozew k. 3-4)**

Na rozprawie w dniu 16 października 2015 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny. **(potwierdzenie odbioru k. 48, k. 49, protokół do wyroku zaocznego k. 50)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 czerwca 2009 roku pozwany R. K. zawarł z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K. umowę o pożyczkę nr (...), na mocy, której pierwotny wierzyciel udzielił pozwanemu pożyczki pieniężnej w kwocie 10.700 zł (pkt 1 umowy), zaś pozwany miał ją zwrócić w 36 miesięcznych ratach wraz z odsetkami umownymi w wysokości określonej w umowie (pkt 5 umowy). W razie braku zapłaty raty pożyczki w terminie albo zapłaty niepełnej raty pożyczki Bank miał prawo do naliczania odsetek podwyższonych od zadłużenia przeterminowanego, których wysokość została określona w umowie jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym (pkt 8 umowy). **(dowód: kserokopia umowy k. 30-30v, okoliczności bezsporne)**

Z uwagi na niewywiązanie się przez pozwanego z warunków umowy, pismem opatrzonym datą 4 maja 2010 roku pierwotny wierzyciel wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki, zaś w dniu 23 grudnia 2010 roku wystawił przeciwko R. K. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), w którym wysokość zobowiązania dłużnika określono na łączną kwotę 9.761,28 zł, z czego należność główna stanowiła 8.584,46 zł, odsetki umowne naliczone za okres od dnia 12 czerwca 2009 roku do dnia 18 czerwca 2010 roku – 236,98 zł, odsetki za zwłokę naliczone za okres od dnia 13 lipca 2009 roku do dnia 22 grudnia 2010 roku – 923,40 zł, opłaty i prowizje – 16,44 zł.

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2011 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz zasądził od pozwanego na rzecz pierwotnego wierzyciela kwotę 144 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Następnie, na podstawie powyższego tytułu wykonawczego, przeciwko pozwanemu prowadzone było postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 1068/11, które zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 1 października 2013 roku. **(dowód: kserokopia wypowiedzenia umowy k. 34, kserokopia bankowego tytułu egzekucyjnego k. 35, kserokopia postanowienia z dnia 27.01.2011 roku k. 36, kserokopia postanowienia z dnia 1.10.2013 roku k. 37, okoliczności bezsporne)**

W dniu 19 lipca 2013 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zawarł z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K. umowę o przelew wierzytelności, m.in. wobec dłużnika R. K.. W załączniku nr 1 do umowy przelewu wierzytelności zadłużenie pozwanego zostało określone na łączną kwotę 13.441,71 zł z czego zadłużenie z tytułu kapitału stanowiło – 8.584,46 zł, zadłużenie z tytułu odsetek umownych – 236,98 zł, zadłużenie z tytułu odsetek karnych – 3.796,64 zł, zadłużenie z tytułu kosztów windykacji – 147,19 zł, zadłużenie z tytułu kosztów zastępstwa prawnego – 660 zł, zadłużenie z innych tytułów – 16,44 zł.

Pismem z dnia 19 lipca 2013 roku pierwotny wierzyciel zawiadomił pozwanego o przelewie wierzytelności.

W dniu 21 sierpnia 2013 roku powód wystawił wezwanie do zapłaty, w którym określił wysokość zobowiązania dłużnika na łączną kwotę 13.596 zł, na którą, poza kwotą 13.441,71 zł wskazaną w załączniku do umowy przelewu wierzytelności, składała się kwota 154,29 zł z tytułu odsetek karnych naliczonych od dnia 19 lipca 2013 roku do dnia 29 sierpnia 2013 roku. Na dzień 28 stycznia 2015 roku wysokość odsetek karnych naliczonych przed powoda wyniosła 1.994,42 zł (**dowód: kserokopia umowy przelewu wierzytelności k. 12-14, kserokopia załącznika nr 1 do umowy przelewu wierzytelności i zestawienie k. 15-18, kserokopia zawiadomienia k. 26, kserokopia wezwania do zapłaty z dowodem nadania k. 27-28, wyliczenie odsetek k. 38, okoliczności bezsporne**)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił jako bezsporny oraz na podstawie dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w przeważającej części i zasługiwało na uwzględnienie w zakresie żądanej kwoty 15.436,13 zł wraz z odsetkami, to jest w zakresie umownych odsetek (maksymalnych) od kwoty 8.584,46 zł od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty i w zakresie ustawowych odsetek od kwoty 6.191,67 zł od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty. Powództwo nie było natomiast zasadne w zakresie żądania zapłaty odsetek ustawowych od kwoty dochodzonej tytułem zasądzonych na rzecz pierwotnego wierzyciela kosztów zastępstwa prawnego w wysokości 660 zł (odsetki ustawowe od kwoty 660 zł nie były należne).

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Sąd przyjął, zatem, za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie i w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, uznając, że nie budzą one uzasadnionych wątpliwości i nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Oczywiście, wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało o uwzględnieniu powództwa w całości. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150). Z uwagi na to, że działanie przepisu art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 roku, I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999/9/30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 roku, I CKU 87/97, Prok. i Pr. 1997/10/44, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, LEX nr 7094).

W tym miejscu wskazać należy, że strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie od pozwanego także kwoty 660 zł z tytułu kosztów zastępstwa prawnego poniesionych przez pierwotnego wierzyciela i żądała ich zasądzenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

M.-prawną podstawę roszczenia powoda w zakresie odsetek stanowił przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminowi płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku, gdy

opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody.

Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 2 k.c., jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże, gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Stosownie zaś do treści art. 482 § 1 k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa.

W myśl zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem umowy, bank miał prawo do naliczania odsetek podwyższonych (a więc odsetek od zadłużenia przeterminowanego) według stopy równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Pozwany nie wywiązał się z zawartej umowy, tym samym żądanie powoda zapłaty odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 8.584,46 zł od dnia 29 stycznia 2015 roku (tj. od daty wytoczenia powództwa) do dnia zapłaty Sąd uznał za w pełni zasadne.

Jak wskazano wyżej, za w/w okres, powód domagał się także zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 6.851,67 zł, na którą to kwotę składają się m.in. koszty zastępstwa prawnego w wysokości 660 zł zasądzone na rzecz pierwotnego wierzyciela (czyli koszty postępowania zasądzone prawomocnym orzeczeniem).

Koszty procesu stanowią jeden z nieodłącznych elementów postępowania cywilnego i są normowane w Kodeksie postępowania cywilnego - w sposób samodzielny, autonomiczny i wyczerpujący, niekiedy tylko znajdując dopełnienie w innych aktach, zwłaszcza w przepisach dotyczących kosztów sądowych. Prawo procesowe określa, więc źródło i czas powstania żądania zwrotu kosztów procesu, formę i czas jego zgłoszenia, ustalone arbitralnie bariery limitujące zakres i wysokość żądania, a w końcu składniki kosztów procesu. Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego określają także kiedy, na jakich zasadach, w odniesieniu do kogo i o czym - rozstrzygając o kosztach procesu - orzeka Sąd. Stosunek prawny wynikający z obowiązku zwrotu kosztów procesu, podobnie jak wszystkie inne stosunki powstające w ramach postępowania sądowego między stronami

i organem procesowym oraz normowane przez to prawo, jest stosunkiem publicznoprawnym. Publicznoprawna jest również natura kosztów procesu. Ich ponoszenie, wysokość i celowość jest dyktowana motywem publicznym - partycypacją w ponoszeniu przez państwo kosztów wymiaru sprawiedliwości. Zasądzenie kosztów między stronami, z uwzględnieniem wyniku sprawy lub innych kryteriów ustanowionych w ustawie, nie zmienia ich istoty. Z uwagi na naturę i funkcję kosztów procesu, nie mogą być naruszone w szczególności przepisy zakazujące, po uprawomocnieniu się orzeczenia o kosztach, modyfikacji ich wysokości. Zakaz modyfikacji obejmuje także doliczanie odsetek oraz ewentualną waloryzację, gdyż w tym zakresie natura kosztów i ich normatywny kształt nie pozwalają na uzupełnienie obowiązującego uregulowania przepisami prawa prywatnego. Ilekroć ustawodawca decyduje się na dopuszczalność zmiany prawomocnie zasądzonych należności z tytułu kosztów w wyniku zdarzeń, które wystąpiły po zakończeniu postępowania, tylekroć w sposób ewidentny to reguluje. Jako przykład można podać przepisy pozwalające na rozłożenie prawomocnie zasądzonych kosztów sądowych na raty, odroczenie terminu ich zapłaty albo ich umorzenie (art. 119-125 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych

w sprawach cywilnych). Taki sposób stanowienia prawa implikuje konstatację, iż gdyby ustawodawca przewidywał możliwość dochodzenia odsetek od zasądzonych kosztów procesu, wprowadziłby do kodeksu postępowania cywilnego - lub innej ustawy - odpowiednią regulację. Brak takiej regulacji w polskim systemie prawnym oznacza, iż przepis art. 481 § 1 k.c. nie ma zastosowania do świadczeń pieniężnych zasądzonych prawomocnym orzeczeniem o kosztach procesu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20.05.2011 r., III CZP 16/11, OSNC 2012/1/3). Co oczywiste przy tym, w skład kosztów procesu wchodzi koszty zastępstwa prawnego (art. 98 § 3 k.p.c.).

W konsekwencji żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 660 zł należało uznać za bezzasadne i w tym zakresie powództwo podlegało oddaleniu (pkt 2 wyroku).

Sąd uwzględnił natomiast żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 6.191,67 zł (6.851,67 zł – 660 zł) od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, jako znajdujące podstawę w przepisach art. 481 § 1 k.c. oraz art. 482 § 1 k.c.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.436,13 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 8.584,46 zł od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 6.191,67 zł od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty (pkt 1 sentencji wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.

Powód wygrał proces praktycznie w całości, a zatem należy mu się od pozwanego zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości (oddalenie dotyczyło jedynie części żądania odsetkowego).

Na koszty procesu poniesione przez powoda złożyły się: 772 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 2.400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez powoda.

Dlatego też Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.189 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.